

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 340/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АРТУР 021 ДОО Нови Сад, Хајдук Вељкова 11, чији је пуномоћник Пеђа Добрковић, адвокат у ..., против туженог 2K TRADE ДОО Нови Сад, Јанка Чмелика 35, чији је пуномоћник Милош Ристић, адвокат у ..., ради исплате дуга, вредност предмета спора 4.499.914,29 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда ЗПж 3591/20 од 20.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 26. јануара 2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда ЗПж 3591/20 од 20.10.2021. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

Образложење

Привредни суд у Новом Саду донео је пресуду П 1067/19 дана 16.06.2020. године којом је у I ставу изреке одбио тужбени захтев којим тужилац тражи да се тужени обавезе да тужиоцу исплати износ од 4.134.886,39 динара са законском затезном каматом од 02.03.2016. године до исплате, износ од 365.027,90 динара са законском затезном каматом од 10.03.2016. године до исплате и законску затезну камату на износ од 5.994.404,13 динара почев од 15.01.2016. године, у II ставу изреке обавезао тужиоца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 461.849,00 динара и у III ставу изреке укинуо решење Привредног суда у Новом Саду Ив 489/16 од 06.04.2016. године.

Привредни апелациони суд је одлучујући о жалби тужиоца донео пресуду ЗПж 3591/20 дана 20.10.2021. године којом је жалбу усвојио и преиначио пресуду Привредног суда у Новом Саду П 1067/19 од 16.06.2020. године у делу I става изреке, тако што је обавезао туженог да тужиоцу исплати на име дуга износ од 4.134.886,39 динара са законском затезном каматом од 02.03.2016. године до исплате, износ од 365.027,90 динара са законском затезном каматом од 10.03.2016. године до исплате и обавезао туженог да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 526.448,00 динара.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде је тужени изјавио дозвољену и благовремену ревизију, којом побија другостепену пресуду изричито због

битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права, а према разлозима ревизије и због погрешно утврђеног чињеничног стања.

Према чињеничном стању на коме су засноване нижестепене пресуде, које је утврдио првостепени суд, парничне странке су биле у пословном односу купопродаје у дужем временском периоду, у ком су међусобно испоручивали различиту робу, те је уз сваку појединачну испоруку продавац купцу издавао рачун са отпремницом. Према усаглашеном стању међусобних дуговања и потраживања од 02.01.2016. године постоји дуговање туженог у износу од 899.641,55 динара, а у току 2016. године тужилац је туженом испоручио робу у више наврата и издао му пет рачуна – отпремница, у којима је назначено право рекламације у року од 8 дана. Тужени је тужиоцу плаћао по рачунима отпремницама, али без назнаке по ком рачуну плаћа, те је тужилац уплатама затварао најстарија потраживања, те је преостао дуг делимично по рачуну – отпремници .../... у износу од 4.134.886,39 динара и по рачуну – отпремници број .../... у износу од 365.027,90 динара, што је предмет тужбеног захтева. Утврђено је да је тужени од тужиоца примио робу по рачуну – отпремници број .../... од 04.01.2016. године који гласи на износ од 4.500.000,00 динара са валутом плаћања 05.01.2016. године, коју робу је проследио без претовара свом купцу, који је робу вратио туженом 16.03.2016. године из разлога што роба није била уговореног квалитета. Тужени је тужиоцу 21.03.2016. године послао допис са обавештењем о мањкавости робе и о раскиду купопродајног уговора по рачуну – отпремници број .../... . Даље је утврђено да је 18.04.2016. године од стране „Југоинспекта“ по захтеву туженог састављен извештај о контроли квалитета у којем се потврђује да је узорак – доње рубље, квалитативно неусаглашен са декларисаним техничким захтевом налогодавца.

Првостепени суд закључује да је роба коју је тужилац туженом испоручио по рачуну .../... од 04.01.2016. године имала скривене недостатке који су утврђени након што је тужилац затворио уплатама туженог потраживање по рачуну број .../... . Првостепени суд утврђује да је тужени благовремено рекламирао недостатке робе, а да се, с обзиром да се квалитет односи на саобразност робе декларацији, недостаци не могу утврдити прегледом робе, већ је неопходно да се у лабораторијским условима изврши анализа. Како закључује да је тужени као купац благовремено рекламирао недостатак у квалитету робе, првостепени суд закључује да тужилац није могао да затвори потраживање по рачуну .../... од 04.10.2016. године и по рачуну број .../... на износ од 365.027,90 динара, имајући у виду да је рекламирана роба вредности 4.500.000,00 динара и одбио је тужбени захтев применом одредбе члана 482, члана 262. и члана 454. Закона о облигационим односима.

Међутим, другостепени суд је закључио да је тужени већ 16.03.2016. године био упознат са скривеним недостацима робе коју му је испоручио тужилац, када му је треће лице, купац вратио робу са објашњењем да није саобразна декларацији, да је фалсификована и сигурно није произведена у Италији, већ у Кини, те да је без одлагања морао обавестити тужиоца, те закључује да је рекламација коју је тужени послао 21.03.2016. године неблаговремена. Другостепени суд се у том ставу позива на став првостепеног суда у предмету П1 044/17 по тужби за раскид уговора и накнаду штете у износу од 4.500.000,00 динара, која је потврђена пресудом Пж 4815/18 од 18.09.2019. године, којом сматра да је решено претходно питање у погледу благовремености рекламације упућене тужиоцу од стране туженог. Такође, другостепени суд не прихвата закључак првостепеног суда да је тужени за утврђене

недостатке могао знати тек прегледом од стране „Југоинспекта“. Како је тужени неблаговремено рекламирао тужиоцу робу испоручуну по рачуну .../..., то је та околност без утицаја на одлучивање о тужбеном захтеву. Из тих разлога је другостепени суд обавезао туженог да тужиоцу плати утужени износ по рачунима број .../... и број .../... .

У ревизији, тужени истиче да су утужени рачуни плаћени, противно утврђењу нижестепених судова да је плаћао без означавања по којим рачунима плаћа. Даље, ревидент сматра да је благовремено рекламирао тужиоцу на примљену робу, у складу са прописима о роковима за скривене и видљиве недостатке, с обзиром на то када је тужени сазнао за недостатак, али истовремено наводи да је за недостатак сазнао 16.03.2016. године, када му је то саопштио крајњи купац. На исти начин је и другостепени суд расправљив ову чињеницу. Тужени сматра да првостепени суд није утврдио када истиче рок за рекламацију, односно када је истекао рок за пријаву несаобразности робе. Оспорава да је у парници у којој је донета пресуда Пж 4815/18 суд закључио да је неблаговремен приговор туженог. Напротив, истиче да се по становишту из пресуде Пж 4815/18 ради о приговору скривеног недостатка који јесте дат благовремено писменима од 21.03.2016. године, али да је пропуштен рок за утужење у тој парници. Ревидент сматра да се у овој парници ради о тужби ради наплате фактуре, у којој може тражити смањење цене ако исту није платио.

Ревизијски суд налази да је првостепени суд погрешно закључио да је тужени одржао рок из одредбе члана 482. став 1. Закона о облигационим односима, којим је прописано да кад се после пријема ствари од стране купца покаже да ствар има неки недостатак који се није могао открити уобичајеним прегледом приликом преузимања ствари (скривени недостатак), купац је дужан под претњом губитка права да о том недостатку обавести продавца у року од 8 дана рачунајући од дана кад је недостатак открио, а код уговора о привреди без одлагања. У ситуацији када и тужени у ревизији наводи да је за недостатак сазнао 16.03.2016. године, када му је то саопштио крајњи купац робе, тада се приговор учињен писменим од 21.03.2016. године не може сматрати благовременим, односно да је саопштен без одлагања. Неосновано ревидент истиче да је у првостепеној пресуди утврђено чињенично стање да је тужени путем својих представника и телефонским путем обавештавао туженог, јер тако нешто није утврђено у првостепеној пресуди, нити је овакав приговор туженог на утврђено чињенично стање на ком је заснована другостепена пресуда довољно одређен.

Међутим, битно је за одлуку о тужбеном захтеву да је правноснажно одбијен тужбени захтев овде туженог према овде тужиоцу у парници која је вођена пред истим првостепеним судом под П1 044/17 за раскид уговора и накнаду штете у износу од 4.500.000,00 динара. Дакле, уговор између тужиоца и туженог о продаји робе по рачуну .../... није раскинут. Према одредби члана 488. Закона о облигационим односима, купац који је благовремено и уредно обавестио продавца о материјалном недостатку робе може захтевати од продавца да недостатак уклони или да му преда другу ствар без недостатка, да захтева снижење цене, да изјави да раскида уговор, а у сваком од тих случајева и право на накнаду штете. У конкретном случају, пошто није раскинут уговор о продаји по рачуну број .../..., туженом је преостала могућност да од тужиоца као продавца захтева да недостатак уклони или да му преда другу ствар без недостатка, или да захтева снижење цене, што ревидент у ревизији наводи као предмет ове парнице. Међутим, према току ове парнице не произилази да је тужени захтевао

снижење цене за робу коју му је тужилац испоручио по фактури - отпремници број .../.... Напротив, тврдња је туженог да ништа не дугује тужиоцу на име цене за ту робу, те да тужилац уплатама туженог није могао затворити потраживање по фактури број .../... према туженом. Ова парница се не води ради исплате потраживања тужиоца по фактури – отпремници број .../..., нити је тужени у овој парници истицао захтев за снижење цене за робу коју је примио од тужиоца по тој отпремници.

Према утврђеном чињеничном стању изнетом у првостепеној пресуди, тужени је уз допис од 21.03.2016. године тужиоцу вратио рачун број .../..., и истакао да раскида купопродајни уговор по том рачуну, о ком праву је правноснажно расправљено у парници П1 044/17. Даље је позвао тужиоца да преузме робу у магацину, затим га је 11.04.2016. године дописом опоменуо да може да преузме робу након чега ће му зарачунавати лежарину, те даље да може да приступи прегледу робе у просторијама „Југоинспекта“ 14.04.2016. године. Тужени је 10.05.2016. године послао тужиоцу опомену пред јавну продају у којој је навео да ће робу продати на јавној продаји уколико је тужилац не преузме у року од 2 дана од пријема опомене. Према таквом следу ствари произилази да нема основа да захтевом у вези те робе тужени одбије тужбени захтев који је предмет ове парнице, а то је потраживање тужиоца по рачуну број .../... за износ од 4.134.886,39 динара и по рачуну број .../... у износу од 365.027,90 динара. Ово стога што тужени нити је умањио потраживање тужиоца по рачуну број .../... остварењем захтева за снижење цене по основу материјалних недостатака те робе, нити је раскинуо уговор са тужиоцем о продаји робе број .../... . Тиме је тужилац основано плаћањима туженог затворио потраживање по рачуну број .../..., те је остало ненамирено потраживање по овде предметним рачунима.

То су разлози због којих ревизија туженог није основана, те је о њој одлучено у изреци по одредби члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић